

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 502/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Poľská republika, zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Zuzanou Kvakovou, J. M. Geromettu 146/1, Žilina, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžso 70/2015 zo 16. mája 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21 Scud 54/2014 z 12. augusta 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich „základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sžso 70/2015 zo 16. mája 2017 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 Scud 54/2014 z 12. augusta 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca, rozhodnutím č. 47786-1/2013-CA z 29. októbra 2013 rozhodla, že sťažovateľovi ako zamestnancovi obchodnej spoločnosti ██████████ nevzniklo v období od 1. marca 2012 do 30. septembra 2012 povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal nesprávnu aplikáciu čl. 11 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia (ES) európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo 16. septembra 2009 (ďalej len „základné nariadenie“). O podanom odvolaní rozhodla Sociálna poisťovňa, ústredie, rozhodnutím č. 22860/3/2014-BA zo 18. marca 2014 tak, že odvolanie sťažovateľa zamietla (ďalej len „rozhodnutie ústredia Sociálnej poisťovne“). Žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu sa sťažovateľ na krajskom súde domáhal zrušenia tohto rozhodnutia. Krajský súd žalobu sťažovateľa napadnutým rozsudkom zamietol a v rámci odôvodnenia zdôraznil, že aplikovať relevantný čl. 11 ods. 1 základného nariadenia v spojitosti s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) možno v situácii, keď osoba vykonáva činnosť zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby v dvoch členských štátoch, avšak z vykonaného dokazovania táto skutočnosť preukázaná nebola. Keďže sťažovateľ sa nestotožnil s predstretou argumentáciou krajského súdu, podal proti jeho rozsudku odvolanie, ktorému najvyšší súd nevyhovel a sťažnosťou napadnutým rozsudkom rozsudok krajského súdu potvrdil.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu boli porušené jeho označené základné práva garantované Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právo na spravodlivý súdny proces

zaručené dohovorom (pozri bod 1). Konkrétne porušenie čl. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí predovšetkým v tom, že krajský súd nezrušil rozhodnutie ústredia Sociálnej poisťovne, ktoré podľa neho vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, a najvyšší súd takisto nepostupoval v medziach zákona. Všeobecné súdy sa riadne nevysporiadali so záznamom č. 34100-2/2013-CA zo 6. marca 2013 (ďalej len „záznam“) o vykonaní kontroly zameranej na prevenciu reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky, ktorý sťažovateľ považuje za nosný dôkaz. V týchto intenciách sťažovateľ ďalej uvádza: „... tak ako prvostupňový správny orgán (Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca), v rámci odvolacieho konania aj druhostupňový správny orgán (Sociálna poisťovňa Ústredie), ako aj konajúci prvostupňový správny súd (Krajský súd Žilina) považovali otázku reálneho výkonu činnosti sťažovateľa ako zamestnanca podstatnú pre vydanie rozhodnutia o vzniku/nevzniku poistenia v zmysle Zákona o SP podľa slovenskej legislatívy, napriek tomu, že táto otázka bola v zmysle vyššie uvedeného vyriešená už v rámci konania o kontrole, ktorej výsledkom bol záznam č. 34100-2/2013-CA..., vôbec na túto skutočnosť pri vydaní svojich rozhodnutí nereflektovali. Rovnako aj Najvyšší súd, aj napriek ďalším dôkazom predloženým v správnom ako aj súdnom konaní... zásadne polemizoval o reálnosti vykonávania práce sťažovateľky ako zamestnanca a už vyriešenú prejudiciálnu otázku podstatnú pre vydanie ústavnou sťažnosťou napádaného rozhodnutia odignoroval.“

4. Namietané porušenie čl. 7 ods. 2 ústavy odôvodnil sťažovateľ v podstatnom takto: „krajský súd... a rovnako aj Najvyšší súd... odmietol aplikovať v danej veci nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 a jeho čl. 11 ods. 1 vo väzbe na čl. 13 ods. 3 ako aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009 a čl. 14-16, napriek tomu, že mali byť v zmysle čl. 288 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v súvislosti s čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii uplatnené, a to z dôvodu, že sťažovateľ vykonáva samostatne zárobkovú činnosť v Poľsku a činnosť ako zamestnanec v Slovenskej republike, pričom zároveň konštatoval, že v správnom konaní nebolo preukázané, že by reálne, fakticky sťažovateľ vykonávala činnosť zamestnanca..., ktorého sídlo bolo na území Slovenskej republiky.“

5. Sťažovateľ napokon porušenie čl. 39 ods. 1, čl. 40 a čl. 52 ods. 2 ústavy odôvodňuje tým, že vydaním „príslušných rozhodnutí orgánov verejnej správy, ako aj rozsudku najvyššieho súdu... došlo tiež k porušeniu princípu rovnakého zaobchádzania. Spoločnosť [REDAKOVANÉ]... totiž zamestnáva viacero zamestnancov – občanov Poľskej republiky, vo vzťahu ku ktorým pri existencii rovnakých podmienok príslušná pobočka Sociálnej poisťovne nerozhodla o tom, že nepodliehajú slovenskej legislatíve, a to len z dôvodu vydania formulára PD A1 (doklad preukazujúci skutočnosť, že zamestnanec podlieha slovenskej legislatíve) týmto ostatným zamestnancom. Týmto bol vo vzťahu k porovnateľným spolupracovníkom sťažovateľa uplatnený odlišný postup... hoci aj u nich nebol podľa Sociálnej poisťovne, ústredie preukázaný reálny výkon práce.“.

V tejto súvislosti poukazuje aj na to, že „príslušný poľský orgán sociálneho zabezpečenia (ZUS) deklaroval, že sťažovateľ podlieha legislatíve Slovenskej republiky podľa čl. 13 bod 3 nariadenia...“.

6. V petite sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že rozsudkom najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu boli porušené jeho základné práva podľa čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 dohovoru, napadnuté rozhodnutia zrušil, vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal jej trovy konania.

7. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru rozsudkom krajského súdu

11. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv a slobôd rozsudkom krajského súdu, poukazuje na to, že v zmysle už uvedeného ustanovenia § 127 ods. 1 disponuje ústavný súd pri ochrane poskytovanej fyzickým alebo právnickým osobám len subsidiárnou právomocou. Zo subsidiárnej právomoci ústavného súdu vyplýva, že právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, keď ochranu základných práv a slobôd nemôžu sťažovateľovi

poskytnúť všeobecné súdy (I. ÚS 269/06). Ak sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže ochrany základných práv alebo slobôd domôcť využitím dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred všeobecnými súdmi, ústavný súd takúto sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci (IV. ÚS 115/07).

12. Vzhľadom na už uvedený princíp subsidiárnej právomoci ústavného súdu tak ústavný súd nedisponuje právomocou preskúmať rozsudok krajského súdu, pretože jeho rozhodnutie mohlo byť (a v tomto prípade aj bolo) preskúmané najvyšším súdom, a to na základe riadneho opravného prostriedku (odvolania). Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v časti vo vzťahu k rozsudku krajského súdu odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie. Ústavný súd sa tak v ďalšom priebehu predbežného prerokovania sťažnosti venoval len časti sťažnosti smerujúcej proti rozsudku najvyššieho súdu.

K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu

13. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, ústavný súd považuje ešte pred rámcovým preskúmaním námietok sťažovateľa za žiaduce poukázať na skutočnosť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

14. Zároveň ústavný súd považuje za vhodné pripomenúť, že predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve v relevantnom čase podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sú (boli) individuálne správne akty vydané správnymi orgánmi, ktorými sa zakladajú, menia alebo rušia subjektívne práva fyzických alebo právnických osôb. V posudzovanej veci sťažovateľa správne orgány rozhodli o tom, že sťažovateľovi nevzniklo povinné verejnoprávne poistenie v Slovenskej republike, vzniklo mu však v Poľskej republike. Z tohto dôvodu je sporné, či vôbec došlo k ukráteniu subjektívnych práv sťažovateľa, ktoré je nevyhnutným materiálnym predpokladom úspechu v konaní o správnej žalobe, keďže mu boli zachované v zásade všetky jeho práva v rámci sociálneho zabezpečenia, ktoré požíva v Poľskej republike, a to aj v rozsahu, ktorý pokrýva pracovné činnosti vykonávané na území Slovenskej republiky (pozri čl. 13 ods. 5 základného nariadenia) (m. m. II. ÚS 889/2016).

15. Podstatu ústavnej sťažnosti tvorí sťažovateľov nesúhlas s napadnutým rozsudkom krajského súdu a najvyššieho súdu, ktorým vyčíta nesprávnu interpretáciu relevantných právnych predpisov a ním označených dôkazov v takom rozsahu, že možno z jej pohľadu hovoriť a arbitrárnosti rozhodnutí všeobecných súdov.

16. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (obdobne napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov.

17. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný

význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

18. Predmetný rozsudok najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo však evidentne nie je prípad sťažovateľa.

19. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované

so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, napr. *Georgiadis v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

20. Podľa zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj taký návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. V zmysle judikatúry ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ vo svojej sťažnosti, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 56/03, II. ÚS 101/03, I. ÚS 229/07).

21. Ústavný súd k námietke sťažovateľa týkajúcej sa ním tvrdenému nesprávnemu vyhodnoteniu záznamu o vykonaní kontroly uvádza, že tento záznam je len jedným z dôkazov, na základe ktorých všeobecné súdy vo veci rozhodli. Skutočnosť, že v rámci konania o kontrole zameranej na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov bol zo strany kontrolujúceho subjektu vyhotovený záznam o kontrole, v žiadnom prípade nezakladá prekážku rozsúdenej veci a neuberá právomoc všeobecným súdom posudzovať otázku, či v okolnostiach daného prípadu došlo alebo nedošlo k reálnemu výkonu závislej práce. Tvrdenie sťažovateľa, že najvyšší súd pochybil, keď „*zásadne polemizoval o reálnosti vykonávania práce sťažovateľa ako zamestnanca a už vyriešenú prejudiciálnu otázku podstatnú pre vydanie ústavnou sťažnosťou napádaného rozhodnutia odignoroval*“, je tak nesprávne. Súdnym prieskumom, vykonávaním dôkazov a ich následným vyhodnocovaním v súlade s procesnými normami vo vzťahu k nastolenej otázke nemohlo zo strany všeobecných súdov dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa. Nie je úlohou ústavného súdu opätovne vyhodnocovať dôkazy, prípadne prehodnocovať skutkový stav, ako to požaduje sťažovateľ vo svojej sťažnosti.

22. Neobstojí ani námietka sťažovateľa, že „výklad hmotno-právnych predpisov uskutočnený Najvyšším súdom resp. Krajským súdom... je právne neudržateľný a vykazuje značný stupeň arbitrárnosti“, pretože ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu (na s. 9 až s. 20 – bod 7) dospel k opačnému záveru. Z jeho odôvodnenia jednoznačne vyplýva, že najvyšší súd sa danou vecou riadne zaoberal, príslušné právne normy interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, rozviedol, akými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil, a svoje rozhodnutie tiež zrozumiteľne a preskúmateľným spôsobom odôvodnil. Ústavný súd tak z týchto dôvodov dospel k záveru, že najvyšší súd nemohol porušiť základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v ktorých právach nie je zásadná odlišnosť. K tomu ústavný súd uvádza, že predtým „zamestnávateľ“ sťažovateľa ani nepodal proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne odvolanie (pozri bod 6 rozsudku najvyššieho súdu, pozn.).

23. Poslednou skutočnosťou, v ktorej sťažovateľ vidí porušenie svojho práva na súdnu ochranu, je to, že „najvyšší súd ako súd odvolací odmietol aplikovať v danej veci nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 a jeho čl. 11 ods. 1 vo väzbe na čl. 13 ods. 3 ako aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009 a čl. 14-16“. Najvyšší súd sa zaoberal aj touto otázkou a v odôvodnení svojho rozhodnutia prijal k tomu závery na s. 16 a s. 17 a tieto závery nepovažuje ústavný súd tiež za svojvoľné a arbitrárne. Bez toho, aby ústavný súd citoval tieto úvahy z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, pretože ich sťažovateľ dobre pozná, podľa názoru ústavného súdu pri ich výklade nebola naplnená hypotéza týchto právnych noriem, a teda nebola možná ani ich aplikácia. Ústavný súd tak dospel k záveru, že ani táto argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá indikovať možné porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy. K tomu ústavný súd poznamenáva, že obdobné prípady poľských občanov boli už odmietnuté pred ústavným súdom v konaniach vedených pod sp. zn. I. ÚS 150/2017, I. ÚS 153/2017, I. ÚS 145/2017, II. ÚS 434/2017, ako aj II. ÚS 453/2017, alebo aj pred najvyšším súdom v konaniach vedených pod sp. zn. 7 Sžso 54/2015 (rozsudok z 23. februára 2017) a sp. zn. 7 Sžso 50/2015 (rozsudok z 26. januára 2017).

24. Vzhľadom na to ústavný súd konštatuje, že rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

25. V zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 7 ods. 2 ústavy môže Slovenská republika medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2. V súlade s čl. 52 ods. 2 ústavy cudzinci požívajú v Slovenskej republike základné ľudské práva a slobody zaručené touto ústavou, ak nie sú výslovne priznané iba občanom.

26. Ústavný súd v súvislosti s touto časťou sťažností zdôrazňuje, že čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy majú charakter ústavných princípov, resp. všeobecných interpretačných pravidiel, ktoré sú všetky orgány verejnej moci povinné rešpektovať pri výklade a uplatňovaní ústavy, a preto sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 119/07). Keďže predmetom tohto konania je rozhodovanie o porušení základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, možno v tomto konaní uvažovať o porušení čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy len v spojení s porušením konkrétneho základného práva alebo slobody. Pretože v posudzovanom prípade ústavný súd nedospel k záveru o porušení žiadneho so sťažovateľom označených základných práv garantovaných ústavou, resp. práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohol dospieť ani k záveru o porušení čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy, a preto sťažnosti sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 39 ods. 1 a čl. 40 napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

27. V súlade s čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa. V súlade s čl. 40 ústavy každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

28. Z obsahu sťažností možno vyvodit', že sťažovateľ porušenie základných práv podľa čl. 39 ods. 1 a čl. 40 ústavy namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením práv zaručených čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd nezistil porušenie základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy ani práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, nemohlo dôjsť ani k porušeniu základných práv sťažovateľa zaručených čl. 39 ods. 1 a čl. 40 ústavy.

29. Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj túto časť sťažností odmietol ako zjavne neopodstatnenú v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

30. Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za vhodné uviesť, že nie je pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby oprávnený brať na zreteľ postup súdov, resp. správnych orgánov v podobných veciach iných fyzických osôb, keďže sa obmedzuje len na preskúmanie ústavnej akceptovateľnosti právnych účinkov rozhodnutia na právnu situáciu fyzickej osoby oprávnenej na podanie sťažnosti, teda tej, o ktorej základné práva v konaní pred ústavným súdom ide. Zároveň ústavný súd nie je ani oprávnený zjednocovať postup alebo rozhodovacia činnosť správnych alebo súdnych orgánov v obdobných veciach, ktoré podrobne cituje vo svojej sťažnosti na s. 9 až s. 11, keďže túto úlohu zákonodarca zveril najvyššiemu súdu, ale vždy posudzuje jednotlivé právne veci s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu.

31. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre nedostatok právomoci, resp. pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd už nerozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa, ktoré sú viazané iba na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2017